

**ÅRSRUNDSKRIV FOR
AVGIFT PÅ
PRODUKSJON AV FISK
2021**

1. januar 2021

Skattedirektoratet

Juridisk avdeling
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO
www.skatteetaten.no

Innhold

1	Innledning.....	3
1.1	Om Skattedirektoratets årsrundskriv	3
1.2	Hva er avgift på produksjon av fisk?	3
1.3	Hvilket regelverk gjelder?	3
2	Avgiftsplikt	3
2.1	Avgiftspliktens omfang.....	3
2.2	Når oppstår avgiftsplikten?	4
3	Avgiftsberegning.....	4
4	Fritak.....	4
4.1	Fisk som leveres til diplomater	4
4.2	Fisk som leveres til NATO	5
4.3	Fisk som leveres til Den nordiske investeringsbanken.....	5
4.4	Fisk som leveres for utdeling på veldedig grunnlag	5
5	Lempning av fastsatt avgift og dispensasjon fra avgiftsplikten	5
6	Avgiftsforvaltning mv.	6
6.1	Registrering	6
6.1.1	Registreringsplikt	6
6.1.2	Registreringssted	6
6.2	Avgiftsregnskap	6
7	Skattemelding for særavgifter	7
7.1	Skattleggingsperiode	7
7.2	Levering av skattemelding for særavgifter	7
8	Betaling, forfall, beløpsgrenser, renter og sikkerhetsstillelse	8
9	Oversikt over endringer	8
9.1	Endringer 1. januar 2021	8
9.1.1	Stortingets vedtak om avgift på produksjon av fisk	8
9.1.2	Forskrift om særavgifter.....	8
9.1.3	Skattedirektoratets årsrundskriv	8

1 Innledning

1.1 Om Skattedirektoratets årsrundskriv

Årsrundskriv for avgift på produksjon av fisk er utarbeidet av Skattedirektoratet, og gir en nærmere redegjørelse for relevante bestemmelser i særavgiftsregelverket.

Målgruppen for årsrundskrivet er skattemyndighetene og de avgiftspliktige, men det kan også ha interesse for andre som ønsker informasjon om regelverket.

Skattedirektoratets årsrundskriv for avgift på produksjon av fisk oppdateres årlig med de endringer Stortinget vedtar i forbindelse med statsbudsjettet. Årsrundskrivet oppdateres også i løpet av året hvis det er behov for det.

1.2 Hva er avgift på produksjon av fisk?

Avgift på produksjon av fisk er en særavgift på slaktet laks, ørret og regnbueørret fra oppdrettsanlegg i norsk territorialfarvann. Avgiftsgrunnlaget er antall kilo sløyd fisk, eventuelt etter omregning fra annen slaktetilstand (tilvirkningsgrad). Virksomheter med akvakulturtillatelse er avgiftspliktige, og skal være registrert i særavgiftsmanntallet, unntatt de som har slaktemerd- eller fiskeparktillatelse. Det er fritak fra avgiften for fisk som leveres til diplomater, NATO, Partnerskap for fred, Den nordiske investeringsbanken og for utdeling på veldedig grunnlag.

1.3 Hvilket regelverk gjelder?

Dette årsrundskrivet omhandler i all hovedsak de materielle bestemmelsene som gjelder for avgift på produksjon av fisk. Dette er bestemmelsene i

- [Stortingets vedtak om avgift på produksjon av fisk](#) (stortingsvedtaket)
- [særavgiftsloven](#) (sal.)
- [forskrift om særavgifter](#) (saf.)

Enkelte steder er det også knyttet kommentarer til bestemmelser i

- [skatteforvaltningsloven](#) (sktflv.)
- [skatteforvaltningsforskriften](#) (sktflvf.)
- [skattebetalingsloven](#) (sktbl.)
- [skattebetalingsforskriften](#) (sktblf.)

For utfyllende kommentarer til skatteforvaltningsloven og skattebetalingsloven med tilhørende forskrifter, se [Skatteforvaltningshåndboken](#) og [Skattebetalingshåndboken](#).

2 Avgiftsplikt

2.1 Avgiftspliktens omfang

([stortingsvedtaket § 1](#) og [saf. § 3-24-1](#))

Avgiften omfatter produsert laks, ørret og regnbueørret. Med laks menes fisk av arten *salmo salar*, med ørret menes fisk av arten *salmo trutta*, og med regnbueørret menes fisk av arten *oncorhynchus mykiss*. Avgiftsplikten omfatter ikke andre oppdrettede fiskearter eller villfisk.

Fisken er avgiftspliktig når den er produsert. Begrepet "produsert" betyr i denne sammenhengen at fisken er slaktet. Vi viser til det som sies i [punkt 2.2](#) om når avgiftsplikten oppstår og i [punkt 3](#) om avgiftsgrunnlaget.

Avgiften omfatter de nevnte fiskeartene når de kommer fra akvakulturdrift i norsk territorialfarvann, også når akvakulturdriften skjer i lukkede anlegg i territorialfarvannet. Avgiften omfatter ikke fisk fra

akvakulturdrift utenfor territorialfarvannet ("offshore havbruk"), eller på land, uansett hvilken type vann som brukes i produksjonsenheten. Grensene for territorialfarvannet fremgår av territorialfarvannsloven.

2.2 Når oppstår avgiftsplikten?

([stortingsvedtaket § 1](#) samt [saf. § 2-1](#) fjerde ledd og [§ 3-24-3](#))

Avgiftsplikten oppstår når fisken er slaktet (produsert) på godkjent slakteri eller tilvirkingsanlegg for akvakulturdyr. Dette gjelder uansett om slaktning skjer på norsk territorium, i et flytende slakteri eller i et annet land, så lenge fisken kommer fra produksjonsenheter (merd, kar, dam, bur, poser, avstengning og lignende) i norsk territorialfarvann, og tillatelsesinnehaver har plikt til å innrapportere utslaktingskvantumet fra disse til Fiskeridirektoratet.

Det oppstår ikke noen avgiftsplikt så lenge fisken oppholder seg i produksjonsenheten. Dette gjelder også om det juridiske eierskapet til fisken går over til annen innehaver av akvakulturtillatelse før slaktetidspunktet, for eksempel ved samdrift eller samlokalisering. Avtaler mellom tillatelsesinnehavere og eventuelt driftsselskaper osv., herunder fordeling av kostnaden som avgiften utgjør, vil være et privatrettslig forhold.

Vi viser for øvrig til det som sies i [punkt 6.1](#) nedenfor om hvilke virksomheter som er avgiftspliktige og må registreres i særavgiftsmanntallet.

3 Avgiftsberegning

([stortingsvedtaket § 1](#) og [saf. § 3-24-2](#))

Avgiften beregnes av produsert fisk, det vil si slaktet fisk. Fisk som slakteriet sorterer vekk før fisken er ferdig slaktet, anses ikke som produsert, og er derfor ikke avgiftspliktig.

Det er samme avgiftssats for de tre fiskeartene (laks, ørret og regnbueørret), og satsen gjelder per kilo sløyd fisk, det vil si utblødd fisk etter fjerning av innvoller. Dersom den produserte fisken har en annen slaktetilstand (tilvirkingsgrad) enn sløyd, må det foretas en omregning til sløyd vekt. I tabellen i saf.

§ 3-24-2 finnes omregningsfaktorer fra fisk i rund vekt og i hodekappet tilstand. Med rund vekt menes i denne sammenhengen utblødd fisk uten fôrrester i magesekken. Med hodekappet fisk menes utblødd fisk etter fjerning av innvoller og hode.

4 Fritak

4.1 Fisk som leveres til diplomater

([stortingsvedtaket § 2](#) første ledd bokstav a)

Fritaket fra produksjonsavgiften for diplomater følger direkte av stortingsvedtaket, og det er ikke gitt særskilt gjennomføringsbestemmelse for fritaket i særavgiftsforskriften. Avgift på produksjon av fisk er en avgift som kun oppstår innenlands, og ikke ved innførsel. Fritaket for diplomater får derfor kun anvendelse ved levering fra registrert virksomhet, og gjennomføres ved at den registrerte virksomheten mottar dokumentasjon og leverer ut fisken til diplomaten/ambassaden uten avgift. Dette kvantumet fisk føres så i særavgiftsmeldingen med fritakskode, jf. det som sies i [punkt 7.2](#) nedenfor om utfylling av særavgiftsmeldingen.

Det er ikke hjemmel til å refundere avgiften til diplomaten eller ambassaden dersom fisken blir kjøpt av uregistrert virksomhet, for eksempel en matbutikk, med avgift.

4.2 Fisk som leveres til NATO

([stortingsvedtaket § 2](#) første ledd bokstav b og [saf. § 4-9-1](#))

Norge har gjennom avtale mellom partene i traktaten for det nordatlantiske området om status for deres styrker (NATO SOFA) av 19. juni 1951, forpliktet seg til å fritta for særavgift. Partnerskap for Fred-samarbeidets avtale av 19. juni 1995 (PFP SOFA) gir NATO SOFA tilsvarende anvendelse for disse landene. Andre bestemmelser om fritak for særavgifter følger av Avtale om status for den nordatlantiske traktats organisasjon, de nasjonale representanter og dens internasjonale stab av 20. september 1951, og Protokoll om status for internasjonale, militære hovedkvarterer opprettet i henhold til traktaten for det nordatlantiske området av 28. august 1952.

Avgiften på produksjon av fisk oppstår på slaktetidspunktet, og er ikke knyttet til innførsel av varen. Fritaket for NATO og Partnerskap for fred kan gjennomføres både ved direkte fritak ved levering fra registrert virksomhet og ved refusjon.

4.3 Fisk som leveres til Den nordiske investeringsbanken

([stortingsvedtaket § 2](#) første ledd bokstav c og [saf. § 4-9-2](#))

Det følger av saf. § 4-9-2 at det gis fritak for avgift på varer til bruk for internasjonale organisasjoner. Fritaket gjelder kun organisasjoner som er nevnt i stortingsvedtaket. For produksjonsavgift på fisk gis det avgiftsfritak for Den nordiske investeringsbanken, jf. stortingsvedtaket § 2 bokstav c. Fritaket gjennomføres kun ved direkte levering fra registrert virksomhet uten avgift, og ikke ved refusjon av avgiften.

4.4 Fisk som leveres for utdeling på veldedig grunnlag

([stortingsvedtaket § 2](#) første ledd bokstav d og [saf. § 4-12-1](#))

Det gis fritak for avgift på produsert laks, ørret og regnbueørret som leveres vederlagsfritt for utdeling på veldedig grunnlag. Fritaket innebærer at virksomhet som er registrert for produksjonsavgift på fisk kan gi bort produsert fisk til en mottaker (for eksempel en matsentral) for utdeling på veldedig grunnlag.

Med "veldedig grunnlag" menes at den som får fisken avgiftsfritt utdelt til seg, har et kvalifisert behov for fisken, og at fisken vil ha en stor personlig og velferdsmessig betydning. Mottakeren av fisken (for eksempel matsentralen) må avgi erklæring til den særavgiftsregistrerte virksomheten om at fisken er til slikt formål.

Mottaker av fisken må være registrert i Enhetsregisteret. Fisken skal mottas vederlagsfritt. Det betyr at det ikke må foreligge noen motytelse i form av betalingsmidler, varer eller tjenester. Reklame for den særavgiftsregistrerte virksomheten kan for eksempel anses å være vederlag. Hovedregelen er at fisken skal leveres fra særavgiftsregistrert virksomhet til mottaker. Dersom dette er upraktisk, kan fisken likevel leveres fra slakteriet eller en butikk direkte til mottaker.

Fisken må leveres til mottaker fra slakteri eller matbutikk innen to år fra faktureringsdato. Særavgiftsregistrert virksomhet må utstede kreditnota for vare- og avgiftsbeløp.

5 Lempning av fastsatt avgift og dispensasjon fra avgiftsplikten

([sktfvl. § 9-9](#), og [stortingsvedtaket § 4](#))

Fastsatt avgift skal som den klare hovedregel betales, enten det skjer frivillig eller gjennom tvangsinnkreving. Skattemyndighetene kan likevel gi utsettelse med betaling av et krav eller sette ned et krav helt eller delvis (lempning) hvis det av særlige grunner knyttet til fastsettingen virker særlig urimelig å

fastholde hele kravet, jf. sktfvl. § 9-9. Bestemmelsen skal dekke tilfeller hvor regelverket i det spesielle enkelttilfellet gir en utilsiktet virkning.

Vilkårene for lempning er strenge og lempningsadgangen er som følge av dette snever. Hvert tilfelle må vurderes konkret. Vurderingen er knyttet til de utilsiktede virkningene av regelverket, og ikke til forhold ved den avgiftspliktiges situasjon. Økonomiske, sosiale, helsemessige eller lignende forhold skal følgelig ikke tillegges vekt ved vurderingen. Dette er også lagt til grunn i fast praksis. Du kan lese mer om dette i [Skatteforvaltningshåndboken](#).

Lempning etter sktfvl. § 9-9 kommer som hovedregel bare til anvendelse etter at et avgiftskrav er fastsatt. Dispensasjonsbestemmelsene i stortingsvedtakene kan benyttes i saker der det søkes om dispensasjon i forkant av fastsettingen. Vilkår og vurderingstema er i hovedsak de samme som etter sktfvl. § 9-9.

6 Avgiftsforvaltning mv.

6.1 Registrering

6.1.1 Registreringsplikt

(saf. § 5-1 bokstav n)

Virksomhet som har eller plikter å ha akvakulturtillatelse etter akvakulturloven skal registreres hos Skatteetaten som avgiftspliktig virksomhet når produksjonsenheten ligger i territorialfarvannet. Dette gjelder både ordinære, antallsbegrensede tillatelser til kommersiell oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, og akvakulturtillatelser til særlige formål, unntatt slaktemerdtillatelser og fiskeparktillatelser. Dette innebærer eksempelvis at virksomhet med stamfisktillatelse skal registreres, og at slaktet fisk fra slike tillatelser er avgiftspliktig.

Den enkelte registreringspliktige virksomheten vil i utgangspunktet ha plikt til å påse at virksomheten er registrert hos Skatteetaten. Data fra Akvakulturregisteret overføres imidlertid maskinelt til Skatteetaten, som på bakgrunn av dataene fatter vedtak om registrering. Det er derfor ikke nødvendig å sende søknad om registrering, unntatt hvis virksomheten skulle ha vært registrert, men dette ikke er fanget opp av Skatteetaten.

Ved samdrift og samlokalisering av akvakulturtillatelser, påhviler registrerings- og avgiftsplikten innehaveren av den akvakulturtillatelsen som fisken er produsert under. Avtaler mellom tillatelsesinnehavere og eventuelt driftsselskaper osv., herunder fordeling av kostnaden som avgiften utgjør, vil være et privatrettslig forhold.

6.1.2 Registreringssted

(saf. § 5-4)

Registrering skal skje ved skattekontoret.

6.2 Avgiftsregnskap

(saf. § 5-8)

Registrerte virksomheter skal føre avgiftsregnskap, jf. saf. § 5-8 første ledd. Kravene til regnskap i saf. § 5-8 må leses i sammenheng med kravene til dokumentasjon for fritak ved avgiftsfrie leveranser av fisk, jf. den generelle bestemmelsen i saf. § 2-8. I tillegg skal det fremkomme av avgiftsregnskapet at de øvrige kravene til dokumentasjon i forskriften kapittel 4-8, 4-9 og 4-12, er oppfylt.

7 Skattemelding for særavgifter

7.1 Skatleggingsperiode

([sktfvl. § 8-4](#), jf. [sktfvf. § 8-4-1](#) annet ledd, [§ 8-4-2](#) første ledd og [§ 8-4-3](#))

Skatleggingsperioden for avgift på produksjon av fisk er ett kalenderår. Registrert virksomhet skal levere særavgiftsmelding i Altinn innen 18 dager etter utløpet av skatleggingsperioden. Dette innebærer at særavgiftsmelding for all produksjon (slakting) av fisk i hele 2021, skal leveres 18. januar 2022. Dette blir den første ordinære innleveringen av særavgiftsmelding for de som er registrert for produksjonsavgift på fisk. Bestemmelsene om skatleggingsperioder og leveringsfrister er nærmere omtalt i [Skatteforvaltningshåndboken](#).

Dersom en virksomhet som er registrert for produksjonsavgift på fisk avviker virksomheten og oppløser selskapet i løpet av 2021, skal det leveres særavgiftsmelding for den fisken som er produsert. Virksomheten kan ikke avvikles før særavgiftsmelding er levert, jf. sktfvf. § 8-4-3.

7.2 Levering av skattemelding for særavgifter

([sktfvl. § 8-4](#) samt [sktfvf. § 8-4-1](#) og [§ 8-4-2](#))

Skattemelding for særavgifter leveres elektronisk i systemet Elsær 2.0. For mer om hvordan dette gjøres og hvilke roller den som skal levere skattemelding for særavgifter må ha, se egen omtale på [skatteetaten.no](#).

Ved rapportering av avgift på produksjon av fisk, skal det på særavgiftsmeldingen oppgis følgende avgiftstyper og avgiftsgrupper:

Avgiftstype/-gruppe	Avgiftsomfang
PF 100	Laks, sløyd vekt
PF 101	Laks, hodekappet vekt
PF 102	Laks, rund vekt WFE
PF 200	Regnbueørret, sløyd vekt
PF 201	Regnbueørret, hodekappet vekt
PF 202	Regnbueørret, rund vekt WFE
PF 300	Ørret, sløyd vekt
PF 301	Ørret, hodekappet vekt
PF 302	Ørret, rund vekt WFE

Tilleggs-koder for PF

- 11 levert til diplomater
- 12 levert til NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred
- 13 levert til Den nordiske investeringsbanken
- 39 levert vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag

Annet om utfylling av særavgiftsmeldingen

De registrerte virksomhetene vil få presentert en forhåndsutfyllt særavgiftsmelding i innrapporteringsløsningen Elsær. Forhåndsutfyllingen baserer seg på maskinelt overførte data om slaktekvantum fra Fiskeridirektoratet, og den registrerte virksomheten har ansvar for å kontrollere at tallene stemmer. Tallene kan endres av den registrerte virksomheten. Særavgiftsmeldingen anses ikke levert før den er godkjent av den registrerte virksomheten.

Ved utfylling av særavgiftsmeldingen skal alle bevegelser i tilknytning til virksomhetens produksjon (slakting) av fisk synliggjøres. Nettoføring hvor kun avgiftsbeløpet som skal betales fremkommer, skal ikke skje.

Du finner mer informasjon om sats og omregningsfaktorer på [skatteetaten.no](#).

8 Betaling, forfall, beløpsgrenser, renter og sikkerhetsstillelse

Sktbl. kapittel 9 har regler om betalingsmåter og hva som anses som rettidig betaling. Betaling omtales i [Skattebetalingshåndboken kapittel 9](#).

Sktbl. kapittel 10 har regler om forfall. Forfall omtales i [Skattebetalingshåndboken kapittel 10](#).

Det er fastsatt beløpsgrenser for betaling og tilbakebetaling av krav. Beløpsgrenser omtales i [Skattebetalingshåndboken kapittel 10-4](#).

Sktbl. kapittel 11 har regler om renter. Renter omtales i [Skattebetalingshåndboken kapittel 11](#).

Sktbl. § 14-21 annet ledd angir at skattekontoret ved registrering eller senere, kan kreve at virksomheten stiller sikkerhet for fremtidig skyldig avgift. Sikkerhetsstillelse omtales i [Skattebetalingshåndboken kapittel 14-21](#).

9 Oversikt over endringer

9.1 Endringer 1. januar 2021

9.1.1 Stortingets vedtak om avgift på produksjon av fisk

- Ny avgift.

9.1.2 Forskrift om særavgifter

- Nytt kapittel 3-24 om avgift på produksjon av fisk.
- Endringer i § 2-1, § 4-12-1 og § 5-1.

9.1.3 Skattedirektoratets årsrundskriv

- Nytt årsrundskriv for avgift på produksjon av fisk.